

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/198/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611216888
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7611216888.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandru Husivargu a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Dany Ferkovej v právnej veci žalobcu: E. U., J..P., P. P. F. Q., Q. XX/A, I.G.: XX XXX XXX, zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 2, proti žalovanému: U. W., M.. XX.X.XXXX, Q. F. P. M. F., B. X, zastúpenému JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom v Košiciach, Kováčska 28, o zaplatenie 1 428,98 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 30.4.2012, č.k. 5C/4/2012-74 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba v prevyšujúcej časti, čo do istiny a úrokov z omeškania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 30.4.2012 č.k. 5C/4/2012-74 uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 857,40 Eur s 9,5 % ročným úrokom z omeškania, od 8.11.2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti, čo do istiny a úrokov z omeškania, žalobu zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 28.2.2011 poistnú zmluvu č. 70093334 o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len PZP). Neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy boli Všeobecné poistné podmienky povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla VPP PZP/0909 (ďalej len VPP). Dňa 11.5.2011 na Radlinského ulici v Bratislave bola spôsobená prevádzkou poisteného motorového vozidla žalovaného zn. Ford Mondeo, EVČ P. XXX Q. Š.B. na motorovom vozidle zn. Volvo V70 EVČ Q. XXX P. (patriace O. D. P., P..D..G..,) v celkovej výške 2 857,97 Eur bez DPH. Žalovaný písomne neoznámil žalobcovi vznik škodovej udalosti v zmysle čl. 8 ods. 2 písm. d) VPP. Žalobca o vzniku poistnej udalosti sa dozvedel až zo žiadosti o refundáciu poistného plnenia a spoluúčasti zo dňa 22.6.2011 zaslaného poisťovateľom poškodeného - spoločnosťou KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group. Žalobca dňa 9.9.2011 uhradil spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. refundáciu poistného plnenia v sume 2 692,- Eur a dňa 9.9.2011 uhradil poškodenému aj spoluúčasť vyplývajúcu mu z havarijného poistenia v sume 165,99 Eur. Z toho dôvodu, že žalovaný nenahlásil poistnú udalosť podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zák. č. 381/2001 Z.z.“) do 15 dní po jej vzniku, žalobca si uplatnil regres, náhradu vo výške 50 %, ktorá pozostáva z 30 % z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného podľa čl. 8 ods. 2 písm. d/ VPP - nenahlásenie poistnej udalosti, a 20 % z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného v zmysle čl. 8 ods. 2

písm. f/ VPP, že žalovaný po vzniku škodovej udalosti nepostupoval podľa pokynov žalobcu a nepredložil v žiadanej lehote doklady, ktoré si žalobca vyžiadal. V konaní bola preukázaná tá skutočnosť, že žalovaný nenahlásil písomne poistnú udalosť žalobcovi a z toho dôvodu podľa článku 11 ods. 1 písm. g/ VPP, ako aj § 12 ods. 1 písm. g/ zák.č. 381/2001 Z.z. má žalobca nárok proti žalovanému na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za žalovaného vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 zák.č. 381/2001 Z.z. Súd dospel k záveru, že žalovanému nič nebránilo, aby si tento voči žalobcovi svoju povinnosť vyplývajúcu pre neho podľa § 10 ods. 1 zák.č. 381/2001 Z.z. ako aj podľa čl. 8 ods. 2 písm. d/ VPP splnil. Neznalosť zákona č. 381/2001 Z.z., ako aj VPP nezbavuje žalovaného nahradiť poisťovateľovi (žalobcovi) náhradu poistného plnenia v danom prípade jeho časti, ktoré za neho vyplatil žalobca. V tejto časti, t.j. o sumu 857,40 € súd žalobe vyhovel.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úhradu 20% z poistného plnenia, ktoré si žalobca voči žalovanému uplatnil podľa čl. 8 ods. 2 písm. f/ VPP, k tomu súd uviedol, že žalovaný nemohol voči žalobcovi túto povinnosť splniť, lebo výzva žalobcu adresovaná žalovanému na dodanie ním požadovaných dokladov mu nebola doručená. O týchto sa dozvedel až zo žaloby a jeho príloh, ktoré boli žalovanému doručené spolu s platobným rozkazom. V tomto smere dal súd za pravdu žalovanému, že potom ako žalobca zistil, že zásielky adresované žalovanému sa mu vracajú ako neprevzaté v odbernej lehote, nič mu nebránilo, aby sa so žalovaným skontaktoval telefonicky a zistil, prečo zásielky nepreberá. Je všeobecne známe, že pracovníci poisťovateľa, (ako aj iných poisťovateľov) sa bežne s klientami telefonicky kontaktujú a ponúkajú klientom rôzne poistné produkty. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu VPP podľa článku 8 ods. 2 písm. f/, lebo žalovaný o vyžiadaní dokladov žalobcom nevedel. Preto bola žaloba o úhradu 20 % z poistného plnenia zamietnutá. Na zistený skutkový stav aplikoval súd ustanovenia § 10 ods. 1 zák.č. 381/2001 Z.z., § 12 ods. 1 písm. g/ zák.č. 381/2001 Z.z., článku 8 ods. 2 písm. d/ VPP a článku 8 ods. 2 písm. f/ VPP, článku 11 ods. 1 písm. g/ VPP.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil súd aplikáciou § 142 ods. 2 O.s.p..

Proti výroku rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a výroku o náhrade trov konania podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 571,58 € s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 8.11.2011 do zaplatenia a priznať náhradu trov konania. Mal za to, že súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca nemá nárok na poistné plnenie podľa § 12 ods. 1 písm. g/ zák.č. 381/2001 Z.z. a článku 11 ods. 1 písm. g/ VPP v nadväznosti na § 10 ods. 2 druhá veta zák.č. 381/2001 Z.z. a článok 8 ods. 2 písm. f/ VPP. Podľa súdu žalovaný si túto povinnosť nemohol splniť, lebo výzvy žalobcu na dodanie požadovaných dokladov mu doručené neboli. Súd si osvojil argumentáciu žalovaného týkajúcu sa spôsobu komunikácie žalobcu so žalovaným. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplyva akým spôsobom mal žalobca komunikovať so žalovaným. Žalobca postupoval obvyklým spôsobom, keď žiadosť zaslal na adresu žalovaného v poistnej zmluve, čo bolo v súlade s článkom 15 ods. 2 VPP, podľa ktorého sa písomnosti doručujú na poslednú písomne oznámenú adresu. Súd túto skutočnosť vôbec nebral do úvahy, rovnako ako fakt, že článok 8 ods. 1 písm. b/ VPP, podľa ktorých poisťník (žalovaný) bol povinný bez zbytočného odkladu oznámiť žalobcovi všetky zmeny v údajoch, ktoré uviedol pri uzatváraní poistnej zmluvy. Pokiaľ žalovaný namietal, že uvedená žiadosť sa nedostala do jeho dispozície, nestalo sa tak zanedbaním povinnosti žalobcu, ale v dôsledku zanedbania povinnosti žalovaného. Je neprípustné, aby sa v neprospech žalobcu vykladalo to, že sám žalovaný porušil svoje povinnosti, v dôsledku ktorých porušenia sa o zásielke nedozvedel.

Žalovaný v písomnom vyjadrení na odvolanie žalobcu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Nárok žalobcu, ktorý je predmetom odvolania, že žalovaný nepredložil žalobcovi požadované doklady, čím inak porušil článok 8 ods. 2 písm. f/ je v rozpore s účelom poistenia, nespĺňa výchovný účel, je neprimeraný, je výsledkom autoritatívneho konania žalobcu, nemá oporu v interných smerniciach žalobcu a je uplatnený len z formálneho hľadiska a bol uplatnený napriek tomu, že na strane žalovaného existovali dôvody hodné osobitného zreteľa.

Účelom poistenia zodpovednosti za škodu je vznik povinnosti poistiteľa za poistného plniť, až vznikne škoda, za ktorú poistený zodpovedá. Teda poisťovateľovi vzniká povinnosť ochraňovať poisteného. V prípade porušenia povinností poisteným, poistiteľ mal pôsobiť výchovne na poisteného. V prípade porušenia povinností poisteným z dôvodu zabezpečenia výchovného účelu poisťovateľovi vznikne právo na primeranú náhradu toho, čo za poisteného plnil. Nárok žalobcu, na ktorom naďalej zotrúva, vzhľadom na sociálne a majetkové pomery žalovaného nie je primeraný. Ide o mladého človeka, ktorý si získal stabilnú prácu len v priebehu súdneho konania. Býva v podnájme a je živiteľom rodiny. Jeho manželka je na materskej dovolenke. Po citácii § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalovaný uviedol, že v poistnej zmluve označil telefónny kontakt na seba. Svoje telefónne číslo uviedol aj v zázname o dopravnej nehode, ktorý vyplňoval pre KOOOPERATIVU poisťovňu a.s. VIG. Žalobca už pri uzatváraní poistnej zmluvy vyžadoval od žalovaného, aby uviedol telefónne číslo, ale v danom prípade nevyužil možnosť telefonického kontaktu, keď sa mu vracali písomné zásielky ako nedoručené. Ani z interných „smerníc“ nevyplýva možnosť uplatnenia nároku (regresu) žalobcu pre porušenie tých povinností žalovaným, ktoré sú predmetom odvolacieho konania, a ktoré vyplývajú z § 10 ods. 2 zák.č. 381/2001 Z.z. a článku 8 ods. 2 písm. f/ VPP. Žalobca požadoval od žalovaného predloženie dokladov (technický preukaz, vodičský preukaz, správu polície) listom z 28.6.2011, ktoré doklady preverovala polícia, ktorá nehodu vyšetrovala, a preto porušenie povinností žalovaného z uvedeného dôvodu je irelevantné. Poukázal aj na porušenie povinností žalobcu vo vzťahu ku KOOOPERATIVE poisťovni a.s. VIG, keď nesplnil svoju povinnosť v lehote 15 dní, teda porušil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 11 zák. 381/2001 Z.z.. Uviedol aj neprofesionálne správanie sa žalobcu pri podávaní informácií žalovanému pri telefonickom kontakte. Navrhol nepriznať náhradu trov konania podľa „§ 143 O.s.p.“.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas žalobca (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozsudku okresného súdu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (účinného od 15.10.2008) s tým, že vyhlásenie rozsudku bolo zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15.10.2013 o 9.30 hod. v pojednávacej miestnosti č.dv. 202, 2.poschodie, (§ 156 ods. 1,3 O.s.p. za použitia § 211 ods. 2 O.s.p.).

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 857,40 € s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 8.11.2011 do zaplatenia, odvolaním napadnutý nebol a tento výrok nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti, čo do istiny a úroku z omeškania žalobu zamietol, ako aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania.

Odvolateľ v odvolaní tvrdil, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p..

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale intepretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd dospel k záveru, že označený odvolací dôvod v danom prípade nie je naplnený, lebo súd prvého stupňa použil správny právny predpis a tento aj správne aplikoval na zistený skutkový stav.

Stručné, no zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

K dôvodom, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd s prihliadnutím na námietky žalobcu uvádza toto:

Osoba zodpovedná za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je pre prípad svojej zodpovednosti (§427 - 432 OZ) poistená v rozsahu a za podmienok uvedených v zákone č. 381/2001 Z.z.

Podľa § 10 ods. 1 zák.č. 381/2001 Z.z. je poistený povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti a/ do 15 dní po jej vzniku, ak vznikla na území Slovenskej republiky. Podľa § 12 ods. 1 písm. g/ zák. č. 381/2001 Z.z. má poisťovateľ proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla tiež vtedy, ak poistník spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa písomne neoznámil poisťovateľovi vznik škodovej udalosti v lehote podľa § 10 ods. 1 písm. a/ zák.č 381/2001 Z.z.

V preskúmvanej veci nebolo sporné v čom spočíva poistná udalosť, kedy k nej došlo, kto spôsobil škodu a v akej výške bola spôsobená. Rovnako nebolo sporné, že žalobca refundoval poskytnuté plnenie KOOOPERATIVE poisťovňa, a.s.. Nebola spochybňovaná ani správnosť výšky refundácie poskytnutého KOOOPERATIVE poisťovni, a.s..

Žalobca si uplatnil voči žalovanému aj 20 % z poistného plnenia, ktoré uhradil podľa čl. 8 ods. 2 písm. f/ VPP, podľa ktorého bol poistený povinný po oznámení škodovej udalosti postupovať podľa pokynov žalobcu, a predložiť v požadovanej lehote doklady, ktoré si žalobca vyžiadal, na výzvu žalobcu pristaviť motorové vozidlo k fyzickej ohliadke v spojení s článkom 11 ods. 1 písm. g/ VPP, podľa ktorého žalobca má proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil povinnosti podľa článku 8 ods. 2 písm. d/, f/, g/.

Ohľadom tohto nároku sa žalovaný bránil tým, že mu neboli doručené pokyny žalobcu, ani výzva na predloženie dokladov (žiadaných žalobcom). O tejto výzve sa dozvedel až zo žaloby a jej príloh, ktoré mu boli doručené spolu s platobným rozkazom.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal, aby žalovaný porušil povinnosti uvedené v článku 8 ods. 2 písm. f/ VPP.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca doručoval výzvu na predloženie dokladov poštou - doporučenou zásielkou - na adresu žalovaného Kamenárska 4, Spišská Nová Ves. Poštová zásielka sa vrátila odosielateľovi s poznámkou pošty „zásielka neprevzatá v odbernej lehote“ dátum 17.10.2011.

Žalobca poukazuje na to, že pri doručovaní tejto zásielky postupoval podľa článku 15 ods. 2 VPP a tak svoju povinnosť doručiť písomnosť žalovanému splnil. Treba dať za pravdu žalobcovi, že v článku 15 ods. 2 VPP je úprava pre doručovanie písomných dokumentov. Uvedená úprava ale nevylučuje telefonický kontakt poisťovne a poisteného, t.j. žalobcu a žalovaného.

Nemožno prehliadnúť tú skutočnosť, že už pri uzatváraní poistnej zmluvy poisťovateľ (žalobca) žiada(l) od žalovaného telefonický kontakt, t.j. číslo mobilného telefónu, o čom svedčí (už) aj predtlač návrhu poistnej zmluvy, kde je kolónka pre telefónne číslo poisteného. V poistnej zmluve zo dňa 28.2.2001 sa nachádza telefónne číslo žalovaného - mobilného telefónu - (viď. čl. 4 spisu). Identické telefónne číslo je uvedené aj v zázname o dopravnej nehode zo dňa 11.5.2011 (viď. čl. 11 spisu).

Odvolačný súd pritakáva súdu prvého stupňa, že sú bežné a notoricky známe, čulé telefonické kontakty medzi poisťovňami a klientami poisťovne, v ktorých poisťovne ponúkajú rôzne služby. Argumentácia žalobcu, že žiadny právny predpis nepredpisuje spôsob komunikácie medzi poisťovňou a poistením neobstojí, lebo nemožno očakávať, že všetky spôsoby komunikácie budú upravené právnou normou alebo vo VPP. Aj odvolaciu súdu sa zdá nepresvedčivé to, že žalobca potom, čo sa mu písomnosť vrátila od žalovaného ako neprijatá, telefonicky žalovaného nekontaktoval a nezisťoval príčiny prečo napr. poistený zásielky nepreberá, a takisto mu (ne)tlmočil svoju „prosbu“, t.j. výzvu na predloženie žiadaných dokladov.

Odvolaciu súdu sa žiada poznamenať, že je notoricky známa aj skutočnosť zvýšenej migrácie občanov za prácou, a kvôli tomu sa vzdávajú súkromia a odovzdávajú informácie o telefonickom kontakte na seba, pre rôzne inštitúcie, vrátane poisťovne.

Argumentácia žalovaného v písomnom vyjadrení na odvolanie žalobcu je v mnohých smeroch inšpiratívna pre žalobcu, o tom ako by mal prebiehať normálny kultivovaný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, nielen pred uzavretím poisťovnej zmluvy, ale aj počas celého obdobia platnosti poisťovnej zmluvy.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, odvolací súd rozsudok v napadnutej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba v prevyšujúcej časti, čo do istiny a úrokov z omeškania, ako vecne správny potvrdil.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca nemal úspech v odvolacom konaní, a tak mu náhrada trov nepatrí. Žalovaný aj keď mal úspech v odvolacom konaní nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.), a preto odvolací súd rozhodol tak, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.